

ne scientia uento cum inter uos sint tot doctissimi viri ab Eumilitatis portu
ejclamini in Eoc enim negocio Del multa opus est prece. maxima Eumilitate
quid Deus superbis resistit. humilibus autem dat gratiam. Quod si humiles
unanimes, ac concordes fueritis, ducet spiritu sancto omnia bene, et replete
perficiet, fuctum uberrimum Ecclesie Del ex te periculis, longis iteribus la-
boribus et impensis urbis percipiet, et uos lumen quoddam magnum et clarissimum
scientiae, et doctrina accendetis, atq; in alto collocabitis, ad quod non solum iij, qui
nunc uiuunt, sed etiam posteri cursum uitaue dirigentes tutissimum salutis
portum facilime tenebant. Dens autem propter uos maxime laudabitur, et glorifi-
cabitur, et uos eiusdem laudis participes eritis in Eae uita, et post Eam uiam
gloriam immortalitatis immarcessibilem percipietis.

(45) Petrus Talmud ^{christiana religio nomine Iesu}
^{Petrus apicitatis a sacro sti synodo}
^{Talmentina ad eamē lib. probatorij}

Non me latet R^m amphybumeq; Patres hoc nomen Talmud tantam secum adferre
naufragem, ut cum primum auditur statim reuelatur. Atque cum sapientissimus omnis
doctrina uiris dum loquor, neglego nomine ad rem penitus considerandam me con-
uertam, ut inde R^m et nunc satis laudatissimus D.D. VV. facilius in memoriam de-
ducatur, quod opus quiduc nos petamus dum Talmud ipsum nobis admitti obsecramus.

<sup>De noīe
Talmud</sup> Talmud apud Hebreos et doctrinam et disciplinam indifferenter significat, ea de
causa si dictum, quoniam a doctore ad discipulum tradebatur, et sic dicens.
At si nomen hinc impedimento sit, ne nobis admitti queat, illud edictum mutato noīe
debet quiescumus.

De mystrys Talmud et de ipsius origine apud Hebreos

Dicimus Talmud ipsum dilucidationem eue legis scripta que ob sententias angustum
orationisq; concessionem expositione induit. exemplo res clarioz redditur. In legi
scriptum est ne die Sabbathi locum egrediamur nostrum: at locus multifariam dicitur
de loco uniuersali ut de ciuitate, regione, de loco minus uniuersali ut de domo.
Item de particulari quem quilibet occupat nisi enim sciremus de loco uni-
uersali esse intelligendum de re ipsa tangancib; hæsitaremus. Eodem itaq;
modo

modo cum Deus precepit nos assumptuos palmam unam cum folijs salicium,
et fructu pulchro. fructus autem pulchri multe exhibivunt species, quoniam
pacto sciendum illum esse citrum? Praeterea cum brevis admodum sit scriptura
circa indicie omnia, de quibus quam plures trahi possent et canones et regule
Hae etiam de causa scriptura expositione indiquit. Idem dicendum est fore
in omnibus que brevitatis causa sub silentio præterire opere pretum dico. sed
cum non deceat quæciam Dei præcepta exponere, nisi per Dei ipsius zelula-
tionem. Idcirco credimus hanc deuteronomi veluti primæ legis expositionem ab
ipso Deo opt. Max. oretus traditam fuisse suo familiari Mose, eamq; locum
primum illis senatorib; et ritibus, atq; legibus, quibus Sodie utimur, ipsam
usus fuisse tempore etiam Mosis et Senatorum afferueramus. quam ob rem
hanc secundam traditionem diuinam esse non autem ex Eominum institutione
affirmus. Et quoniam quotidiano usu, frequentissimisq; operationibus me-
moria huius secundæ traditionis confirmabatur ne altera a priori cense-
retur. erat quodammodo nefas eam literis tradere, sed sola traditione doce-
batur, sic procedendo a tempore summi legislatoris Mosis usq; ad tempora
Antonini Pii Imperatoris, qui in suum praetorium habuit sapientem illum Ju-
dæum nomine Rabbi Jecuda cuius meminit Epifanius antiquissimus ec-
scriptor, qui quidem una cum sua Academia uidens temporum vicissitudinem
neconon futuram Judæorum dispersionem, memorie, ingenijq; declinatione
convenevint, et inter ipsos primo initio Concilio sanxerunt capita eorum
sententiarum, qua illucque memoria prodita erant aphoristice, et breu-
conscrivere ubi ea, quorum quisq; a suo præceptore accipisset recorda-
batur, scribebat, et in ordinem postmodum scripta digesserunt. Atq; m-
dies crescebat scribendi necessitas, et concisi illi sermones non sat erat
nec integre satisfacte poterant. post nonnullos annos insurrexit alia
copiosior Academia, qua numerum quadringentorum et amplius con-
tinebat, et illis Aphorismis, a nobis vocatis misnach ampla, et suf-
ficiensima oratione expositione adiecerunt omnia scripta relata
quenq;

quentes. quod eisdem secundum opus nr̄m est illud vocatū Talmud in quo oēs explicantur nr̄i ritus, omnesq; ceremonia, omnis leges cum cibis, tum criminalis et mixtae omnes institutiones, decreta et Statuta, et tandem ea que ad mores, et uitam Iudeorum spellant omnia, a quibus Justinianus, et alij qui successere Jurisperit leges et instituta fere omnia sumpserant. Testor enim Deum immortalē in paucis ab invicem differre. Verum emmūero cum nonnullae reperītā sint in ipso Talmud sententiae (paucā enim sunt et m̄propterea) qua profeti si ad literam excipiuntur fabulas et neniae pr̄ se ferebūt videntur. Unde pr̄ter Ep̄p̄sanum ipsum, qui in quatuor species Deuterōsim direxit D. enim Hieronymi Esaiæ. viii. Ecce habuit uiba schamai et gilleh non multo anteq; Dnūs nascetetur in Iudea orti sunt, qui per Deuterōses quas ediderant legis præcepta macularunt Idem super Ezequielim cap. 36. art. Pentēcostes Iudeæ sunt fabulae per quas fungunt illi geminatam expectare Hierosolam. Et ad Damasum ep̄la 124. Tomo 3. idem esse ait Deuterōses Iudeor, quod fabulae eis in quibus ponunt omnem eorum scientiam. Hæc ille. At non est credendum tam insigni doctrina uiros, utq; numero hallucinari, nūgarium, qui potius symbolicas metaphysicas more antiquo fabulos eis arbitrandum. Sed de hoc satis.

De causis condemnationis Talmud

Nonnulli Iudei conuersi triplex obiecerunt genus blasphemie in ipso Talmud reportum, quorum alterum aiunt aduersus Cr̄m Jesum, et cultum Christianū; alterum vero aduersus ipsam Diuinitatem, et alterum sunt nūgæ, et fabulae dictu quoq; absurdum. Unde tempore Iulij in sece. condemnatum fuit ignis datum. qui quidem conuersi si amoris flagrantia, et incurrpta eran̄t, quod debuissent, et Christiana admonet religio, agitarentur bona que in ipso Talmud existunt patetfessent: ea vero que superficie tenus prava apparent in bonum ac uerum traduxissent sensum Euange, licet doctrinam potius q; amulationem sit insequendum. Sed ut generatim respondeamus, dicimus Jesum illum de quo loquuntur interdum Talmudista diversum esse a redemptore Christianorum si exacte inserviantur uerba que di illo

de illo ibi referuntur, ac tempus quo floruit, ut demonstrabitur si opus fuerit
Vnde Talmud scriptum haec in parte tuerit. Si de aliis blasphemis generibus
consideratio habeatur certo inueniemus partem non fideliter ab illis sumpta esse
ac omnia summatim translati ditta fuisse quorum quidem interpretationes
cuiusque aperientur si dabitur occasio. Dicent tametsi maria illa magna
in se continerent mysteria nullatenus admittenda sunt ne ansam decipiendi
fuerint exhibeant. haec et id genus rebusque delectantur ab ipso Talmud, nec enim
secus q̄d ipsum expurgatum requirimus. Quod si difficile factu eret
cum pauca sunt qui linguam Iudeorum sint profici, iam multos, et
hie et alibi inueniri Christianos integros religiosos, ac omni prorsus suspi-
cione vacuos qui maxime possunt nostris expensis timori negotiū omni cum
facultate subire non ignoramus. Nec obstat quod simel condemnatum, et
combustum a Julio. u. fe. 20. fuerit. non enim maior est ratio de isto, q̄d
de aliis quam plurimis libris ex indice uictis qui expurgati a R̄m̄ Dr̄n̄o,
nobis uris admittuntur. Quimodo liberius codices eorum, qui extra fidem
sunt tolerari queant, potissimum si a blasphemis expurgati fuerint q̄d
eorum qui uniuersitate ecclesiae debent, ac de omnibus illius esse dicuntur
Quapropter si aliquibus Talmud ipsum maxime Christianis libibus non aut
Iudeis, quibus semper a sede Apostolica toleratum fuit probaberit debet
Haec pauca amplissimi praesulē dixisse uolui. Habita pruis a R̄m̄
Dr̄n̄o nobis licentia, imprestita q̄d nema. non ut nobis, qui
cuncta profitemini, quid noui in medium adferrem, sed ut nostros
non negligem rationes, quas una cum nobis per submittimus
saniori iudicio R̄m̄ atq; amplissimarum DD. VV. quas Deus Opt.
Max. felicitate conseruet

P̄o Hebreis